

COLOSS: Monitoring úspěšnosti zimování včelstev v zimě 2020/21

Přírodovědecká
fakulta

Partneři projektu:

**Včelařské
forum**

Prosíme o vyplnění a odeslání dotazníku do **30. dubna 2021** na tuto adresu: Jiří Danihlík, Katedra biochemie PŘF UP, Šlechtitelů 27, 783 71 Olomouc, heslo „včely“; Elektronická verze a informace k projektu jsou na www.coloss.cz, e-mail: monitoring.vcely@gmail.com. Odpovědi jsou anonymní a slouží pouze pro potřeby výzkumného projektu. Najdete nás i na Facebooku!

1. **Napište okres, v kterém máte umístěnu včelnici.**
V případě, že včelaříte ve více oblastech, napište okres, ve kterém je umístěna Vaše domácí / hlavní včelnice, případně sídlo Vaší firmy.
2. **Uveďte název obce, kde je Vaše hlavní včelnice nebo sídlo Vaší firmy.**
Pokud je tato hlavní včelnice mimo intravilán obce, uveďte název nejbližší obce.
3. **Uveďte PSČ obce, kde je Vaše hlavní včelnice nebo sídlo firmy.**
Pokud je tato hlavní včelnice mimo intravilán obce, uveďte PSČ nejbližší obce.
4. **Kolik máte stanovišť?**
5. **Pokud máte více stanovišť, jsou od hlavní včelnice nebo sídla firmy vzdálená více než 15 km?** (Zatrhnete jednu z možností, pokud máte jen jednu včelnici, zatrhnete Ne.)
 Ano Nevím Ne

V následujících otázkách uvádějte počty za celý svůj provoz, i když jej máte rozmístěný na více stanovištích. Za zimu považujte období od ukončení příprav na zazimování včelstev (obvykle po zakrmení) do začátku nového snůškového období v letošním roce.

6. **Kolik produkčních včelstev jste zazimoval/a v roce 2020?**
Počítejte pouze produkční včelstva, od kterých jste v loňské sezóně očekávali produkci. Nezapočítávejte rezervní oddělky.
7. **Kolik produkčních včelstev jste ztratil/a v zimě 2020/21?**
 - a) **včelstev sice žijících, ale s problémy s matkou**
Např. ztracená, nekladoucí, trubcokladá atp.; tato včelstva jste následně spojili, nebo do nich dali novou matku.
 - b) **včelstev ztracených kvůli různým přírodním vlivům**
Odcizení, pád stromu, myši, medvěd, krádež, vyhoření, vandalismus...
 - c) **uhynulých včelstev**
Úly bez včel nebo s malou skupinkou včel, která sama o sobě není schopná přežít.
8. **Kolik z těchto uhynulých produkčních včelstev:** (Pokud jste daný stav nepozorovali, vyplňte 0.)
 - a) **Mělo mnoho mrtvolek před úlem.**
 - b) **Nemělo vůbec nebo jen malý počet mrtvolek před prázdným úlem.**
 - c) **Mělo mrtvolky v buňkách a zásoby nebyly přítomny (vyhladovělá včelstva).**
 - d) **Mělo mrtvolky v buňkách, avšak zásoby byly v plástech přítomny.**
 - e) **Jste ztratil/a z jiných výše nejmenovaných nebo neznámých příčin.**

9. **Kolik z přezimovaných včelstev (na jaře 2021) bylo zesláblých, avšak matka byla přítomna?**
- Zesláblá včelstva jsou taková, která sice přežila zimu, mají kladoucí matku, ale je nutné je spojit s jiným včelstvem. Pozor, otázka se týká pouze produkčních včelstev.*
10. **Pro srovnání: Kolik včelstev jste měl/a na jaře 2020?**
- Pozor, jedná se o stav na jaře minulého roku!*
11. **Kolik z úspěšně přezimovaných včelstev mělo mladou matku (spárenou v roce 2020)?**
- Jedná se o úspěšně přezimovaná produkční včelstva po zimě 2020/21.* Nevím
12. **Kolik z Vašich přeživších včelstev mělo velké množství výkalů uvnitř úlů na jaře 2021?**
- Pozorované výkaly na plástech a stěnách úlů při letošní jarní prohlídce.* Nevím
13. **Kolik z uhynulých včelstev mělo velké množství výkalů uvnitř úlů na jaře 2021?**
- Pokálená uhynulá včelstva.* Nevím
14. **Kočoval/a jste se svými včelstvy v roce 2020 za snůškou nebo kvůli opylování?**
- Jde o cílené přesuny produkčních včelstev za danou plodinou, nikoliv oddělků na oplozovací stanoviště.*
- Ano Nevím Ne
15. **Mělo větší množství z Vašich včelstev významnou snůšku z následujících rostlin v roce 2020? (Zatrhněte jednu z možností v každém řádku.)**
Řepka	☐ Ano	☐ Nevím	☐ Ne	Lípa	☐ Ano	☐ Nevím	☐ Ne
Kukuřice	☐ Ano	☐ Nevím	☐ Ne	Slunečnice	☐ Ano	☐ Nevím	☐ Ne
Svazenka	☐ Ano	☐ Nevím	☐ Ne	Melecitóza	☐ Ano	☐ Nevím	☐ Ne
Hořčice	☐ Ano	☐ Nevím	☐ Ne				
Nespecifikovaná pozdní posezonní snůška (před zimováním)					☐ Ano	☐ Nevím	☐ Ne
16. **Sledoval/a jste napadení roztočem *Varroa destructor* u svých včelstev v období od dubna 2020 do března 2021?** Ano Nevím Ne
17. **Jakými metodami monitorujete varroózu?**
- Zatrhněte jednu z možností v každém řádku.*
Sledování přirozeného spadu na podložkách.	☐ Ano	☐ Nevím	☐ Ne
Diagnostika napadení dospělých včel moučkovým cukrem, CO2 nebo SMYVEM (voda se saponátem nebo alkoholem)	☐ Ano	☐ Nevím	☐ Ne
Sledování napadení plodu (otevření plodových buněk a hledání roztočů).	☐ Ano	☐ Nevím	☐ Ne
18. **Pozoroval/a jste včely s poškozenými / deformovanými křídly ve Vašich včelstvech?**
- Vůbec ne Jen málo Hodně Nevím

Pro vyhodnocení léčby a kontroly varroózy v období duben 2020 – březen 2021 se týká několik následujících otázek.

Označte, v kterém měsíci jste danou metodu / přípravek začal/a aplikovat u alespoň 60 % včelstev. Uvedený seznam přípravků je širší, nežli schválený seznam z důvodů porovnání v rámci mezinárodní studie. Zveřejníme pouze kompletní anonymní výsledky.

19. **Léčil/a jste včelstva mezi dubnem 2020 a březnem 2021 proti varroóze?**
- Započítejte i případy, kdy Vám včelstva léčil někdo jiný, např. pověřená osoba spolku.*
- Ano Nevím Ne

20. V jakých měsících jste aplikoval/a látky na přírodní bázi?

Ošetření včelstev látkami na přírodní bázi	2020										2021		
	≥	>	≥	≥	≥	≥	≥	≥	≥	≥	-	=	≡
Kyselina mravenčí – krátkodobý odpařovač (Formidol, houbičky)													
Kyselina mravenčí – dlouhodobý odpařovač (Nassenheider, Liebig, MiteGone, Formidol 81)													
Kyselina mléčná													
Kyselina šťavelová či její směsi – metoda pokapu (Oxuvar, Oxybee, VarroMed)													
Kyselina šťavelová – sublimace (vypařování)													
Kyselina šťavelová s glycerinem (kontaktní pásy, např. ubrousky)													
Thymol (Apiguard, ApilifeVar, Thymovar)													

21. V jakých měsících jste prováděl/a

Biotechnologické metody a varroamonitoring	2020										2021		
	≥	>	≥	≥	≥	≥	≥	≥	≥	≥	-	=	≡
Odstranění trubčiny													
Hypertermie (tepelné ošetření včelstva)													
Jiná biotechnická metoda (izolátor, metoda sv. Anny atd.)													

22. V jakých měsících jste aplikoval/a látky na syntetické bázi?

Ošetření včelstev látkami na syntetické bázi	2020										2021		
	≥	>	≥	≥	≥	≥	≥	≥	≥	≥	-	=	≡
Gabon (PF90, PA92, Flum) (více účinných látek)													
Jarní nátěr plodu (M1-AER) (tau-fluvanilát)													
Podzimní fumigace (Varidol, MP10) (amitraz, tau-fluvanilát)													
Podzimní aerosol (Varidol FUM) (amitraz)													
Proužky amitrazu (Apitraz, Apivar)													
Proužky s flumethrinem (PolyVar Yellow 275 mg)													
Jiný chemický produkt (můžete specifikovat na konci dotazníku)													

23. Charakterizujte své včelaření.

Můžete vybrat více možností, daná tvrzení považujte za platná, pokud platí pro většinu Vašeho hospodářství.

Včelařím v utepených úlech.

Ano Nevím Ne

Včelařím v neutepených úlech.

Ano Nevím Ne

Nechávám včely na volné stavbě, tzn. nepoužívám mezistěny.

Ano Nevím Ne

Používám plastové mezistěny v plastových rámcích.

Ano Nevím Ne

Mám uzavřený koloběh vosku.

Ano Nevím Ne

Mezistěny si nechávám vyrábět z vlastního vosku.

24. Pokud chcete, můžete nám uvést svůj e-mail, díky němu Vás budeme moci zpětně kontaktovat.

Vaše e-mailové adresy nikomu nesdělujeme, slouží pouze ke komunikaci mezi koordinátorem studie a respondentem.

Následující otázky jsou pouze v českém dotazníku a slouží k průzkumu názoru včelařů nebo k otestování otázek a hypotéz, které mohou být vloženy do mezinárodního dotazníku v budoucích letech.

25. V jakém měsíci Vám uhynula většina z uhynulých včelstev nebo jste úhyny zjistili?

Uvedte měsíc

Nevím

26. Pozoroval/a jste významnou loupež na Vaší včelnici / včelnicích v období od zakrmení do počátku zimování?

Ptáme se na situaci, kdy byla Vaše včelstva vylupována cizími včelstvy nebo naopak Vaše včelstva vylupovala cizí.

Ano Nevím Ne

27. Kdy skončila poslední významná nektarová nebo medovicová snůška v okolí Vašich včelnic?

Uvedte měsíc

Nevím

28. Kdy skončila poslední významná pylová snůška v okolí Vašich včelnic?

Uvedte měsíc

Nevím

29. Váš loňský medný výnos považujete za

Nízký Spíše podprůměrný Průměrný Spíše nadprůměrný Nadprůměrný

30. Jaký druh medu jste vytácel/a z většiny svých včelstev při posledním medobraní v roce 2020?

Květový Medovicový Smíšený medovicový a květový Nevím

31. Kolik jste celkem zazimoval/a oddělků, smetenců a rojů vytvořených v sezóně 2020?

Myslíme tím mladá včelstva vytvořená v minulé sezóně.

Nevím

32. Kolik z těchto oddělků, smetenců a rojů uhynulo během zimy 2020/21?

Nevím

33. Jaké byly průměrné léčebné spady kleštíka (*Varroa destructor*) na jedno včelstvo po prvním podzimním ošetření?

Tj. asi 3 dny po ošetření fumigací nebo aerosolem nebo asi 2 týdny po ošetření kyselinou šťavelovou.

a) Méně než 100 b) 101-500 c) 501-1000
a) Více než 1001 b) Nevím c) Podzimní ošetření jsem neprováděl

34. Jak dlouho včelaříte?

a) Méně než 5 let b) 6 – 10 let c) 11 – 20 let d) 21 a více let

35. Vaše účast v minulých ročnících monitoringu.

Vyplňujete dotazník poprvé?

Ano Nevím Ne

Vyplnil/a jste dotazník i vloni?

Ano Nevím Ne

DĚKUJEME ZA VÁŠ ČAS STRÁVENÝ PŘI VYPLŇOVÁNÍ DOTAZNÍKU